

Prik 6 Buurtbeheerbedrijf

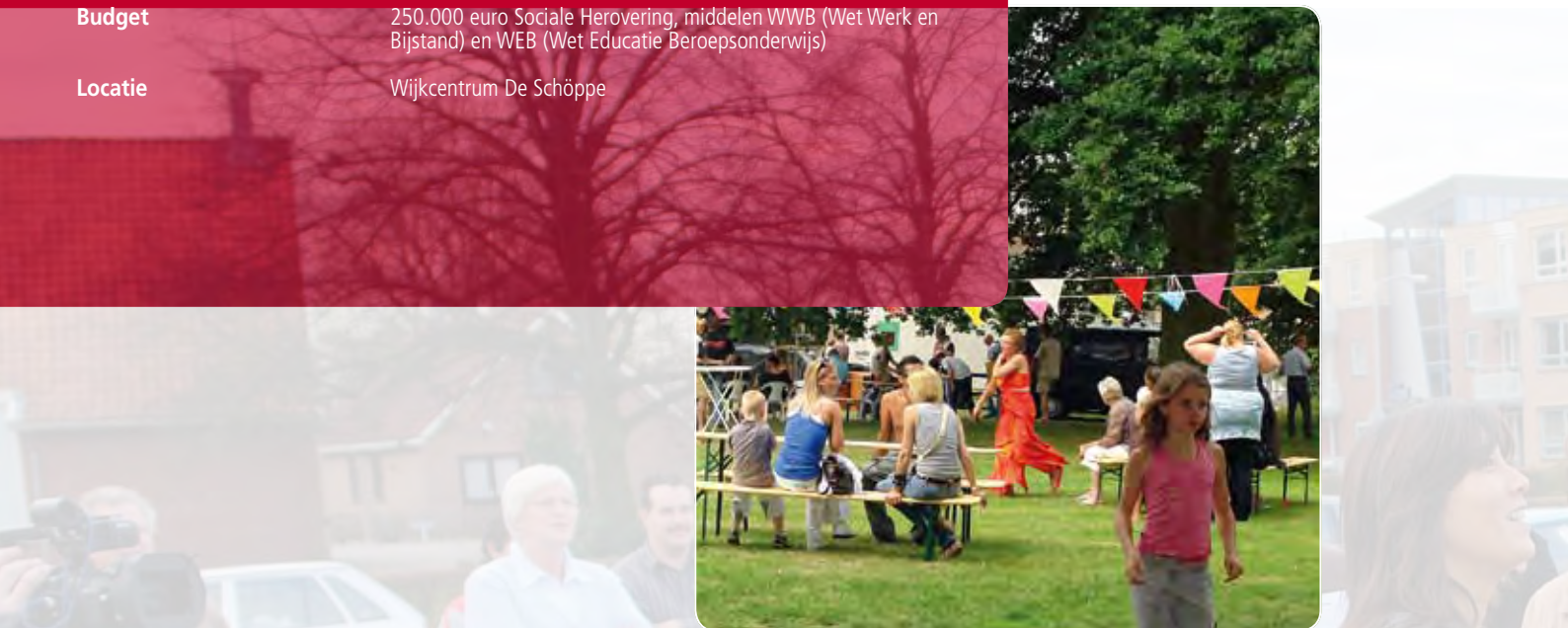
Niemand is afgeschreven, iedereen betekent iets voor de buurt, iedereen draagt bij aan de samenleving; daarom wil de Gemeente Almelo bewoners uit De Riet activeren via het Buurtbeheerbedrijf.

In het kort

Doel	Participatie van bewoners, sociale kwaliteit en leefbaarheid in de buurt bevorderen.
Doelgroep	Bewoners van De Riet.
Projectleider	Gemeente Almelo
Uitvoerende organisatie	Gemeente Almelo, projectleider Maatschappelijk Activerings Concept
Betrokken (organisaties)	Bewoners de Riet, afdeling Sociaal Economische Zaken gemeente Almelo, organisaties werkzaam in de buurt zoals zorginstellingen, scholen, etc.
Budget	250.000 euro Sociale Herovering, middelen WWB (Wet Werk en Bijstand) en WEB (Wet Educatie Beroepsonderwijs)
Locatie	Wijkcentrum De Schöppe

Inleiding

De afgelopen jaren heeft de Gemeente Almelo een reeks van activiteiten ondernomen om de instroom in de bijstand te beperken en de uitstroom te bevorderen. Maar voor een kleine groep mensen is betaald werk op de korte termijn geen haalbare kaart. Daarnaast zijn er mensen die in een sociaal isolement verkeren. De gemeente Almelo vindt het belangrijk om deze groep mensen weer te betrekken bij de samenleving door hen te motiveren zich in te zetten voor de samenleving. Een andere maatschappelijke ontwikkeling is de extramuralisering van de zorg. Het streven om kwetsbare groepen bijvoorbeeld mensen met een beperking, gelijkwaardige zorg aan te bieden in hun eigen woning. Het gaat dan om extra zorg voor ouderen die daardoor langer in hun

eigen huis kunnen blijven wonen of zorg voor mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking die zelfstandig ofwel in een kleine groep buiten een zorginstelling wonen. Door de extramuralisering wordt een groter beroep gedaan op dienstverlening. Gemeenten krijgen steeds meer bevoegdheden en mogelijkheden, onder meer in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning om dienstverlening in de wijk te regisseren.

Het Buurtbeheerbedrijf is opgezet om genoemde ontwikkelingen in vraag en aanbod bij elkaar te brengen. Het Buurtbeheerbedrijf beoogt enerzijds de participatie te vergroten van mensen die niet deelnemen aan het arbeidsproces of in een geïsoleerde positie verkeren en anderzijds te voorzien in de toenemende vraag naar diensten.

Het doel van het Buurtbeheerbedrijf is om bewoners te activeren, het omzien naar elkaar te bevorderen, de leefbaarheid in de wijk te vergroten.

Instream Buurtbeheerbedrijf en begeleiding

Het Buurtbeheerbedrijf biedt mogelijkheden aan twee groepen bewoners in De Riet: mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt die al enige tijd een bijstandsuitkering hebben en mensen die iets voor hun buurt willen doen. Het accent ligt vooral op de eerste groep. Het Buurtbeheerbedrijf maakt deel uit van een scala aan activeringsinstrumenten in Almelo. Mensen die een uitkering ontvangen, doorlopen een re-integratietraject. Het is afhankelijk van de uitgangssituatie van de bijstands-

gerechtigde hoe het traject eruit ziet. De mensen die in het Buurtbeheerbedrijf werken, hebben een programma doorlopen bij Fusion (re-integratieorganisatie Almelo). Tijdens dit programma worden ze onder andere getest om uit te vinden wat zij kunnen en willen. Elke deelnemer krijgt meteen een coach toegewezen voor het hele re-integratietraject. Mensen die als vervolgstap hebben gekozen voor het Buurtbeheerbedrijf worden uitgenodigd voor een intakegesprek. De deelnemer, zijn coach en de coördinator van het Buurtbeheerbedrijf bespreken waar de interesses van de deelnemer liggen. Soms wordt de deelnemer gevraagd een 'feel good collage' te maken van woorden, foto's uit kranten en tijdschriften. Op die manier wordt samen met de deelnemer achterhaald welke activiteiten geschikt zijn.

Naast de mensen die in een activeringstraject zitten, zijn er buurtbewoners die graag af en toe wat voor hun medebewoners in De Riet doen. Zij kunnen zich ook melden bij het Buurtbeheerbedrijf.

Een beheerbedrijf in de buurt

Sommige mensen met een bijstandachtergrond hebben al lang een uitkering. Zij moeten wennen aan een andere structuur van hun dag. Het Buurtbeheerbedrijf is een plaats waar zij op een natuurlijke en laagdrempelige manier kunnen wennen aan activiteiten buitenshuis. Omdat het Buurtbeheerbedrijf gevestigd is in het wijkcentrum is de afstand letterlijk klein.

Start Buurtbeheerbedrijf, inventarisatie vraag

Het Buurtbeheerbedrijf is officieel van start gegaan in november 2007 maar achter de schermen is het BuurtBeheerbedrijf al langer actief. Vrijwilligers zijn in de maanden voorafgaand aan de opening op pad geweest in de buurt. Zij hebben in totaal 150 wijkbewoners geïnterviewd om zicht te krijgen op de vragen en behoeften, die onder de bewoners van De Riet leven. Dat heeft geleid tot een eerste product van het Buurtbeheerbedrijf: een kalender met activiteiten en vormen van dienstverlening die nu al voor bewoners van De Riet beschikbaar zijn. Uit de interviews blijkt dat verschillende bewoners vragen naar activiteiten en diensten die al lang in de wijk worden aangeboden. Die informatie is niet bekend bij de bewoners. Vandaar de kalender.

Activiteiten afgestemd op de deelnemer

De activiteiten zijn afgestemd op de capaciteiten en beginsituatie van de deelnemers, maar natuurlijk ook wat er in de buurt voor handen is aan klussen. Voor sommige deelnemers is het een hele stap om het wijkcentrum te bezoeken. Zij worden door het Buurtbeheerbedrijf aangespoord om eens te kijken op een koffiemiddag en een praatje te maken. Anderen die nieuw zijn in het Buurtbeheerbedrijf beginnen met het uitvoeren van de klussen die zijn aangemeld. Daarnaast lopen de nieuwe medewerkers mee op het kantoor om een idee te krijgen van de werkzaamheden van het Buurtbeheerbedrijf. Zo worden nieuwe mensen op een rustige manier bekend gemaakt met het fenomeen Buurtbeheerbedrijf. Gaande-

weg ontdekken de medewerkers van het Buurtbeheerbedrijf welke activiteiten ze willen en kunnen doen. Als zij een tijdje meedraaien, raken ze enthousiast en bedenken zelf nieuwe activiteiten voor het Buurtbeheerbedrijf. De medewerkers werken die ideeën zelf uit en gaan aan de slag onder begeleiding van een coach van het Buurtbeheerbedrijf.

Diensten Buurtbeheerbedrijf

De medewerkers van het Buurtbeheerbedrijf voeren diensten en activiteiten uit voor particulieren en voor non profit organisaties in De Riet. Het uitgangspunt is dat de werkzaamheden additioneel moeten zijn. Het Buurtbeheerbedrijf wil niet in het vaarwater komen van reguliere dienstverleners en commerciële bedrijven. Bij-

voorbeeld een gezin met tweeverdieners dat een huishoudelijke hulp aanvraagt, komt niet in aanmerking omdat zij zich een betaalde kracht kunnen veroorloven. In het algemeen probeert het Buurtbeheerbedrijf aan te haken bij zaken en activiteiten die in De Riet spelen.

Het Buurtbeheerbedrijf onderhoudt zelf actief contacten met instellingen in de buurt en presenteert zich op allerlei plaatsen (in de krant en bij buurtactiviteiten).

Vragen die binnenkomen bij het Buurtbeheerbedrijf gaan over boodschappen doen voor mensen die dat niet meer kunnen, klaar-overs die kinderen veilig helpen oversteken bij een basisschool, uitvoering van eenvoudige administratieve zaken voor een basisschool, onderhoud van tuinen etc. De medewerkers van het Buurtbeheerbedrijf pro-

beren ook in te springen op latente vragen in de buurt en ontwikkelen daarvoor activiteiten.

Wat doen de medewerkers zoal?

Tijdelijke hulp

Via een huismeester van de woningstichting komt een melding binnen van een mevrouw op leeftijd die gevallen is en daardoor slecht ter been is. Deze mevrouw kan door haar val niet meer haar hond uitlaten. Het Buurtbeheerbedrijf zoekt een vrijwilliger die, totdat mevrouw hersteld is, haar hond uitlaat. Door dit contact worden andere hulpvragen verzameld en gepaste actie ondernomen.

Creatieve middag

De creatieve middag is een wekelijks terugkerende activiteit die is opgezet door medewerkers die al langer bij het Buurtbeheerbedrijf actief zijn. Het sluit aan bij hun persoonlijke interesses en talenten. Door de organisatie van de creatieve middag op zich te nemen kunnen zij zich verder ontwikkelen.

De achterliggende gedachte van de creatieve middag is om een laagdrempelige activiteit te bieden waar buurtbewoners bezig zijn en met elkaar in contact komen. De deelnemers maken dingen zoals naambordjes, schilderijen, sieraden, etc.

De deelnemers aan de creatieve middag hebben verschillende achtergronden: mensen die net een traject zijn begonnen en voor wie de creatieve middag de eerste stap naar activering is, mensen met een problematiek die zijn doorverwezen door andere organisaties, maar ook bewoners uit de wijk. Door het samenbrengen van buurtbewoners met diverse achtergronden ontstaat een groepsdynamiek. Deelnemers gaan ook buiten deze middag met elkaar om. Voor mensen die in een sociaal isolement verkeren is het, zo blijkt, een prettige en veilige omgeving om de eerste stappen te zetten naar meer contacten. Het accent ligt op talenten en niet zozeer op beperkingen.

Ondersteunende rol

Het buurtbeheerbedrijf vervult een ondersteunende rol bij andere initiatieven die worden ontplooid in De Riet. Het Buurtrestaurant in De Riet bijvoorbeeld loopt zo goed dat er behoefte is aan een extra vrijwilliger in de keuken. Een mevrouw

heeft zich gemeld bij het Buurtbeheerbedrijf. Zij is erg geschikt voor dit werk en is begonnen als vrijwilliger.

Rommelmarkt

De rommelmarkt is een activiteit die is opgezet door mensen van het Buurtbeheerbedrijf in samenwerking met vrijwilligers van twee andere instellingen/organisaties. Eén keer per maand worden tafels verhuurd voor een symbolisch bedrag zodat niemand uitgesloten wordt van deelname. De rommelmarkt is succesvol en blijkt te voorzien in een behoefte. De belangstelling is zo groot dat na twee keer al een wachtlijst is gemaakt voor mensen die ook een tafel willen huren. De rommelmarkt is zo opgezet dat zij zichzelf kan financieren en continuïteit is gewaarborgd.

Computercursussen

Het Buurtbeheerbedrijf organiseert computercursussen voor mensen van 55 jaar en ouder. De computercursus is in principe voor bewoners uit de wijk. Cursisten uit andere wijken mogen alleen deelnemen als zij met iemand uit De Riet meekomen bijvoorbeeld als goede vriend of familielid.

De cursus wordt gegeven door medewerkers die al langer actief zijn in het Buurtbeheerbedrijf. Deze medewerkers hebben zelf een computercursus gevolgd en zijn zodoende goed in staat hun kennis aan anderen door te geven. De medewerkers van het Buurtbeheerbedrijf kunnen zich door het geven van de cursus verder ontwikkelen.

Aanvullende zorg

Aanvullende zorg voor ouderen is een nieuw project van het Buurtbeheerbedrijf. Het personeel van verzorgingshuizen heeft geen tijd om een ommetje te maken met bewoners of een kopje koffie te drinken. Daarin wordt voorzien door de medewerkers van het Buurtbeheerbedrijf. Tijdens deze contacten worden hulpvragen verzameld van de desbetreffende buurtbewoner en worden gepaste acties ondernomen. Het kan gaan om doorverwijzing naar andere organisaties en instellingen maar het kan ook gaan om ondersteuning bij het doen van boodschappen, begeleiding naar huisarts of ziekenhuis.

Persoonlijke ontwikkeling

Iedereen die werkt voor het Buurtbeheerbedrijf volgt een cursus sociale vaardigheden. De reden daarvoor is "zij zijn ons visitekaartje naar de buurt dat vereist klantgerichtheid en goede sociale vaardigheden" aldus de coördinator van het Buurtbeheerbedrijf. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om een computercursus te volgen of een andere cursus bij het ROC. Maar het meest wordt geleerd van het zelf aanpakken van activiteiten of klussen.

Activeringsdoelen Buurtbeheerbedrijf

Het Buurtbeheerbedrijf heeft een aantal activeringsdoelen voor medewerkers met een uitkeringsachtergrond:

1. (verplichte) deelname hulpverleningstraject;
2. (verplichte) maatschappelijke participatie/vrijwilligerswerk;
3. Doorgroeien naar gesubsidieerd werk/werkstage/Work First via Fusion;
4. Dan wel zelfstandig ondernemerschap of werk.

Resultaten

De medewerkers van het Buurt Beheerbedrijf maken een positieve ontwikkeling door. Dat blijkt uit: een ander leefpatroon, verbeterde persoonlijke verzorging, meer sociale vaardigheden, het kunnen werken in teamverband, het meedenken en zelf initiatieven ontplooiën voor ontwikkeling van zowel zichzelf als het Buurtbeheerbedrijf, beter in staat zijn hulp te vragen in de privé sfeer, omgaan met tegenslag, een positieve houding en zien van mogelijkheden. Dat is te danken aan de laagdrempeligheid van het Buurtbeheerbedrijf en de persoonlijke aandacht die de medewerkers daar krijgen.

De medewerkers van het eerste uur vormen een hechte groep. Van degenen die vanaf mei 2008 zijn gestart is de eerste deelnemer doorgestroomd naar een opstapbaan. Naast de WWB-ers zijn er hebben acht vrijwilligers die af en toe klussen doen voor het Buurtbeheerbedrijf. Zij klussen soms samen met de medewerkers die een uitkeringsachtergrond hebben. Voor hen zijn echter geen faciliteiten om cursussen te volgen.

Door de diverse activiteiten is een groot aantal mensen uit de WWB geactiveerd, maar ook steeds meer mensen uit de wijk gaan zich actief inzetten voor het Buurtbeheerbedrijf. In totaal zijn er nu voor het Buurtbeheerbedrijf rond de 35 MAC-ers actief. Hiervan zijn er ongeveer 25 personen actief in diverse cursussen zoals computercursus en sociale vaardigheden. De overige mensen hebben deze cursussen al afgerond. Zij brengen hun vaardigheden in praktijk onder meer door het geven van computercursussen voor ouderen. Het aantal vrijwilligers dat direct en indirect actief is voor het Buurtbeheerbedrijf, hetzij regelmatig of bij specifieke activiteiten is bij benadering 45 mensen. Dus al met al kunnen we aannemen dat er tussen de 80 - 100 mensen zich voor het Buurtbeheerbedrijf inzetten of ingezet hebben.

Inbedding en vervolg

Het Buurtbeheerbedrijf De Riet is een activeringsinstrument in samenhang met andere reïntegratie en hulpverleningsinstrumenten van de gemeente, zoals bestaande contracten met welzijns-stichtingen, projecten, re-integratiebureaus etc. Het Buurtbeheerbedrijf maakt deel uit van het maatschappelijk activeringsconcept (MAC) in Almelo. Op dit moment is het Buurt Beheerbedrijf één van de instrumenten. Zo is er onder andere het Energieteam en zijn tot nu toe 130 mensen met een WWB-uitkering middels een individueel traject geactiveerd binnen het MAC.

In De Riet heeft het Buurtbeheerbedrijf zich als activeringsconcept bewezen. Met middelen uit

het Preventieplan Ossenkoppelerhoek worden de werkzaamheden van het Buurtbeheerbedrijf uitgebreid naar de wijk Ossenkoppelerhoek. Om de herkenbaarheid te bevorderen zal worden gewerkt vanuit een nieuwe eigen locatie op de grens van beide wijken. Daardoor kunnen nieuwe activiteiten opgezet worden in het hele gebied en bestaande activiteiten in De Riet worden voortgezet en doorontwikkeld. In de toekomst zal de aandacht van het Buurtbeheerbedrijf zich vooral richten op fysieke klussen in de wijk en op diensten en services aan wijkbewoners. Bij de uitwerking wordt nadrukkelijk een link gelegd met doelstellingen van de WMO en wordt nauw samengewerkt met de woningbouwcorporaties en zorginstellingen.

Reflectie Buurtbeheer is meer dan alleen werk

Drs. Nico Beukema, EN de Buurt (1)

Sociale herovering en buurtbeheer gaan heel goed samen. In de gemeente Almelo is deze link terecht gelegd en in de wijk De Riet in uitvoering gebracht. Deze bijdrage is een positief kritisch betoog over de manier waarop het Buurtbeheerbedrijf De Riet tot stand gekomen is en nu opereert. Als referentiekader voor het betoog dienen ervaringen met buurtbeheer in andere steden in Nederland in het algemeen (2) en buurtbeheerbedrijf Cambio uit Deventer in het bijzonder.(3)

Buurtbeheer in algemene zin

Goed functionerend buurtbeheer gaat uit van drie doelstellingen. Buurtbeheer dient de leefbaarheid van wijken, doordat nuttige klussen in de openbare ruimte van wijken worden verricht die anders blijven liggen. Ook zijn er goede voorbeelden van klussen in en om huizen van wijkbewoners en klussen ter ondersteuning van bewonersgroepen. Deze klussen bieden kansen voor sociale activering van wijkbewoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Tenslotte valt en staat buurtbeheer met een goede afstemming met bewoners. Flexibele gerichtheid op bewonerswensen maakt dat buurtbeheer meer is dan een gemeentelijke veegploeg of klussendienst.

Vanuit deze doelstelling komt de verbinding met sociale herovering duidelijk naar voren. De leefbaarheid van wijken kan enorm onder druk staan door verloedering, apathie van bewoners en kansloosheid. Buurtbeheer biedt mensen kansen door oplossingen te bieden voor slepende leefbaarheidsvraagstukken. Zo sla je meerdere vliegen in één klap. Een groeiend wederzijds respect voor de eigen leefomgeving doet dan de rest. Door

buurtbeheer is de sociale herovering meer dan individuele groei en ondersteuning. Buurtbeheer kan groei van een hele wijk betekenen.

De praktijk van buurtbeheer is dat geen enkele wijk of stad gelijk is. Vanwege het additionele karakter van de werkzaamheden, moet buurtbeheer goed worden ingepast binnen de lokale context. In Almelo De Riet is sprake van een vruchtbare bodem. Uit alle verhalen komt De Riet naar voren als een betrokken wijk. De cijfers uit het leefbaarheidsonderzoek laten hoge percentages zien voor gehechtheid en medeverantwoordelijkheid voor de wijk (4). Dit is een goed uitgangspunt voor een eigen buurtbeheerbedrijf, dat bewoners in hun zorg voor de eigen buurt ondersteunt. De start met een kleine groep, zoals in De Riet, is logisch. Je begint op een laagdrempelig niveau en bouwt vervolgens aan vertrouwen door te doen. Enthousiasme van medewerkers en bewoners en zichtbare veranderingen doen de rest. Tot dat moment is buurtbeheer vaak een abstract begrip. Buurtbeheer gaat pas leven als het een gezicht krijgt en bij voorkeur een eigen gezicht.

Buurtbeheer in De Riet

Het buurtbeheerbedrijf in De Riet is nu twee jaar actief. Er is een enthousiaste groep aan de slag. Met voortvarendheid is de Nederlandse Burendag georganiseerd en worden klussen verricht, tuinen aangepakt en activiteiten georganiseerd in het wijkcentrum. In de groep spelen vrouwen een prominente rol. Zij lijken eindelijk de kansen te grijpen, die ze niet eerder hebben gehad. Er zijn veel onverwachte talenten boven gekomen. Voor deze medewerkers is de sociale herovering op individueel niveau al een feit en dat is een mooi succes. Dat succes wordt nog groter doordat de basisgroep nieuwe bewoners aan zich weet te binden voor vrijwilligerswerk, openingen richting cursussen biedt en ze goed nadenken over elkaars kwaliteiten en het benutten daarvan.

De positie van het buurtbeheerbedrijf in de wijk lijkt nog voor verbetering vatbaar. In de eerste plaats is het locatiegebonden. Buurtbeheer heeft een eigen ruimte in de wijkcentrum De Schöppe. Bewoners die gebruik willen maken van de diensten van buurtbeheer moeten daar zelf naar toe. Dit maakt het buurtbeheerbedrijf mogelijk te statisch en worden te weinig mensen bereikt. Een goed functionerend buurtbeheerbedrijf reageert vraaggericht op de wensen van bewoners en kan deze gerichtheid uiteindelijk ook omzetten in opdrachten. Van deze opdrachten kan het buurtbeheerbedrijf weer bestaan. Voor dit alles is nodig dat er een goed contact is met die bewoners.

Een tweede punt is dat het zich eigen maken van het bedrijf door de medewerkers (wat dus een goed punt is) kan doorslaan in het beschermen van de eigen zekerheid. Het signaal dat de huidige medewerkers moeite hebben met het toelaten van nieuwe medewerkers, omdat die onzekerheid met zich meebrengen, is een waarschuwing. Buurtbeheer is van de hele buurt en vraagt om een open houding naar iedereen. Per slot heeft buurtbeheer juist ook de bedoeling om zoveel mogelijk mensen maatschappelijk te laten groeien. Sta dus open voor anderen en vooral ook mensen met echte sociale problemen. Een goed draaiend buurtbeheerbedrijf moet ook de moeilijker groepen aandurven. Daar is meer te halen. Uiteindelijk is een buurtbeheerbedrijf onderdeel van het sociale vangnet voor de stad. Durf die positie te pakken. Tenslotte bestaat aarzeling over de rol van de gemeente in het bedrijf. De gemeente is niet alleen opdrachtgever, maar ook projectleider. In het stadium van kwartiermaken is dat een aanvaardbare constructie, maar het buurtbeheerbedrijf moet de ruimte krijgen om zichzelf te positioneren. Te langdurige koppeling aan de gemeente maakt dat het bedrijf in de ogen van de medewerkers en buurtbewoners een project blijft. Hetzelfde geldt voor de koppeling aan het Maatschappelijk Activeringscentrum (MAC). Je kunt niet gelijktijdig een buurtbeheerbedrijf leiden en een MAC. Buurtbeheer vraagt om ondernemerscompetenties. Zij is een schakel in de wijk economie.

Vervolg

Het is goed nieuws dat het buurtbeheerbedrijf De Riet ook na afronding van het programma Sociale Herovering doorgaat. Daarmee wordt het enthousiasme van de medewerkers beloond en wordt het belang van buurtbeheer voor de buurt ondersteund. Voortzetting en duurzame verankering zijn nog twee verschillende grootheden. Wil het Buurtbeheerbedrijf De Riet een echt blijvend karakter hebben en daarmee haar bijdrage aan de sociale herovering continueren, dan moet er gewerkt gaan worden aan profilering en aan vlees op de botten. Als afsluiting van deze bijdrage daarom drie tips:

Maak het bedrijf zichtbaarder door meer aanwezig te zijn in de wijk, dus buiten het wijkcentrum. Probeer zo dicht mogelijk op bewonerswensen aan te sluiten. Zoek daarbij toenadering tot bestaande structuren voor wijkparticipatie in de wijk, zoals de Almelo aanpak en bestaande verenigingen. Sta open voor de echt moeilijke doelgroep in de wijk. Ga op zoek naar meer en betere opdrachten. Bewoners kunnen veel ideeën aanleveren, maar de betaling komt uiteindelijk meestal van gemeente en corporatie. Overtuig deze partijen van het nut van deze klussen en laat hiervoor een betaalde opdracht uitschrijven. Deze opdrachten mogen ook best buiten de wijk zijn als aanzet voor meer buurtbeheerbedrijven in Almelo. Ga tenslotte als een bedrijf functioneren en probeer het imago van sociaal project terug te dringen inclusief een terugtrekkende rol van de gemeente. Mensen werken vaak gemotiveerder

voor een bedrijf waar werk rechtstreeks gekoppeld is aan inkomsten. Tereen op subsidies gaat vanzelf en staat te ver af van regulier werk. Dan hoeft het toch niet te werken? Als je een dergelijke houding weet te doorbreken is echt sprake van sociale herovering.

Tenslotte is mijn wens dat het buurtbeheerbedrijf De Riet nog lang onderdeel mag zijn van het BuurtBeheerNetwerk in Nederland. Dat is dan goed nieuws voor beide organisaties.

1 Drs. Nico Beukema is zelfstandig ondernemer binnen de vof EN de Buurt. Hij is betrokken bij buurtbeheerbedrijf Cambio in Deventer en is initiatiefnemer van Buurt-BeheerNetwerk, het kennisuitwisselingsplatform van buurtbeheerbedrijven in Nederland.

2 Zie: www.buurtbeheernetwerk.nl en het rapport: Een kennisnetwerk voor buurtbeheerbedrijven; bruggen bouwen in een eilandrijk, Rotterdam: SEV (Keer de verloedering), 2007

3 Zie: www.cambio.nl en het boek: Vrouwen van Cambio, N. Beukema en W. Zandbergen, Deventer: Cambio Cahier, 2008

4 Zie: J. Scheffer, De Riet; Geschiedenis van een Tuindorp, Almelo 2008, blz. 80-81.

Prik 7 en 8 Fysieke Ingrepen en het Wijkfonds

Ideeën en wensen van bewoners vormen de basis voor de prik 7 Fysieke Ingrepen in de buurt en prik 8 het Wijkfonds. Bewoners vragen bijvoorbeeld aandacht voor slechte verlichting of te weinig parkeerplaatsen. Deze aandachtspunten worden aangepakt met de snelle korte klap. De gemeente vraagt de bewoners zelf ook een inspanning te leveren onder het motto: als u iets doet, helpen wij u, maar doet u niets dan doen wij ook niets.

In het kort

Doel	Verbetering leefbaarheid en veiligheid in de wijk.
Doelgroep	Alle bewoners van De Riet.
Projectleider	Gemeente Almelo
Uitvoerende organisatie	Gemeente Almelo, stadsdeelcoördinator
Betrokken (organisaties)	Bewoners De Riet, woningcorporaties Beter Wonen en St. Joseph, Politie Twente, Scoop Welzijn, Stadsdeelbeheer gemeente Almelo
Budget	Fysieke ingrepen en Wijkfonds 500.000 euro
Innovatie	Buurtbewoners ontwikkelen ideeën en helpen met de uitvoering van de door hen ontwikkelende ideeën.

Inleiding

In 2006 is de gemeente Almelo met de nieuwe wijkaanpak begonnen in De Riet. De wijk is opgedeeld in vijf deelgebieden. Per deelgebied is een aantal zogenaamde buurtgesprekken gevoerd met bewoners. De thema's die in de eerste buurtgesprekken naar voren zijn gekomen zijn ter hand genomen in het kader van prik 7 Snelle Fysieke Ingrepen. De deelgebieden waarop een later tijdstip gesprekken zijn gevoerd en waaruit projecten zijn voortgekomen, vallen onder prik 8 het Wijkfonds.

Buurtgesprekken

In elk deelgebied wordt door de gemeentelijke stadsdeelcoördinator een aantal buurtgesprekken

georganiseerd. Per keer worden de bewoners van een paar straten uitgenodigd. Vrijwilligers uit de buurt, de wijkondersteuner en de stadsdeelcoördinator nodigen de bewoners persoonlijk uit voor het buurtgesprek. Zij overhandigen bij de uitnodiging ook een folder waarin de wijkaanpak wordt uitgelegd. In het buurtgesprek wordt de bewoners gevraagd naar de kansen, knelpunten en ideeën voor hun buurt. Als alle straten in het deelgebied aan de beurt zijn geweest, wordt een grootbuurtgesprek gehouden. Daarin worden de ervaringen uit de voorgaande buurtgesprekken teruggekoppeld naar alle bewoners van het deelgebied. Tijdens het grootbuurtgesprek worden projectgroepen gevormd rond thema's die volgens de bewoners aangepakt moeten worden. Een projectgroep gaat pas echt van start als minstens

drie buurtbewoners zich bereid verklaren om actief deel te nemen. De projectgroepen bestaan uit een mix van buurtbewoners en professionals. De buurt- en grootbuurtgesprekken vinden plaats in een accommodatie in de wijk.

Thema's

De buurtgesprekken worden gehouden in de periode voorjaar 2006 tot en met voorjaar 2008. In elk deelgebied is het gelukt één of meerdere projectgroepen te starten. In totaal zijn 12 projectgroepen aan de slag gegaan met een onderwerp. De onderwerpen in de verschillende deelgebieden vertonen veel overeenkomsten. De meeste projecten hebben betrekking op de fysieke verbetering van de buurt bijvoorbeeld het verbeteren van parkeren of het opknappen

van plantsoenen. Om het veiligheidsgevoel te bevorderen is de kleur van de straatverlichting aangepakt en extra verlichting geïnstalleerd aan de achterpaden. Op sommige plaatsen is het groen vervangen of gesnoeid om het veiligheidsgevoel en de zichtbaarheid te bevorderen. Andere projecten hebben betrekking op speelvoorzieningen in de buurt en het ontwikkelen van activiteiten voor jongeren. Op diverse plaatsen in de wijk wordt overlast van hondenpoep ervaren.

Projectgroepen, voorbeelden

In de Bos- en de Beekstraat verzamelt een aantal bewoners handtekeningen ter ondersteuning van de wens voor achterpadverlichting. In het voorjaar van 2008 leggen gemeente en woningcorporatie samen de achterpadverlichting aan.

De bewoners van de Boomsplaats vinden dat er in hun buurt te weinig parkeerplaatsen zijn. Een projectgroep van bewoners ondersteund door professionals inventariseert wat mogelijk is om het parkeerprobleem te verbeteren. De bewoners maken een voorstel en gaan daarmee de buurt in. Ze vragen huis aan huis het oordeel van hun buurtgenoten. In een straat legt de gemeente met instemming van alle bewoners zeven parkeerplaatsen aan. In een andere straat is de wens parkeerplaatsen taf te bakenen met witte stenen in het straatdek. Daardoor parkeren bewoners hun auto's 'netter'. Deze maatregel wordt uitgevoerd door de gemeente. De woningcorporatie St. Joseph Almelo draagt ook bij in de aanleg kosten van de parkeerplaatsen.

Een aantal bewoners in de buurt van het plantsoen aan de Joost van den Vondelstraat en rondom het Louise van Haeftenplantsoen knapt samen met professionals de plantsoenen op.

Leerervaringen projectorganisatie

- De persoonlijke benadering werkt.
- De betrokkenheid van bewoners neemt toe als ze verantwoordelijk worden gemaakt.
- Goede communicatie over de prikken is belangrijk evenals het nakomen van afspraken.
- Een goed netwerk van partners in de wijk is van belang voor de uitvoering.
- Door snel een aantal successen te boeken neemt het draagvlak toe.

Vervolg

De methodiek om door middel van buurtgesprekken bewoners ideeën te laten ontwikkelen en uit te voeren wordt ook in andere wijken van Almelo overgenomen.

Mevrouw Smienk over de parkeerplaatsen op de Boomsplaats.

Gerrie en Herman Smienk zijn naar het clubhuis van De Rietvogels gegaan om een vergadering bij te wonen over de toekomst van hun wijk. De gemeente riep de bewoners op om te komen met ideeën voor het verbeteren van de wijk. Er zijn veel ideeën geopperd waaronder het uitbreiden van het aantal parkeerplaatsen op de Boomsplaats en in de Bos- en de Beekstraat. Om het plan uit te werken werden vrijwilligers gezocht. Gerrie en Herman Smienk hebben

zich aangemeld. De werkgroep bestond uit vier personen en kwam meer dan twintig keer bij elkaar. Bij alle vergaderingen waren een of twee mensen van de gemeente aanwezig, waaronder iemand van de groenvoorziening. Het belangrijkste onderwerp was hoeveel parkeerplaatsen moeten er komen en waar. Zij zijn langs de deuren geweest om de mening van de medebewoners te peilen. De parkeerplaatsen zijn in goed overleg tot stand gekomen. Ze kijken met voldoening terug op het project.

Mirjam ten Voorde - Stadsdeelcoördinator Zuid Oost

‘Een van de eerste aandachtsgebieden was het Van Haeftenplantsoen. De laatste jaren nam de overlast van vooral jongeren toe rond het plantsoen. Wij zijn gestart met buurtgesprekken en een speciale jeugdavond. De grote klacht van de jeugd was dat ze geen plek hadden om te spelen. Het project bestond uit drie delen: jeugd, veiligheid en plantsoen. Het doel was een toegankelijk plantsoen voor iedereen. Dus geen scooters meer in het plantsoen, verlichting aanbrengen en het Speenkruidpad gebruiken als fiets- en voetpad langs het plantsoen. De stadstoezichthouders gaan vier dagdelen in de week het park in de gaten houden. Door de zaken die snel te regelen waren ook snel uit te voeren,

kregen we het vertrouwen van de buurt. De inbreng van de buurtbewoners was, en is nog steeds, fantastisch. We zijn nu anderhalf jaar verder en zijn nog steeds druk bezig met de uitvoering. De reacties zijn zeer positief! We zijn dus op de goede weg. Het is de bedoeling om een spelcontainer (een container met allerlei spelletjes) te plaatsen in het plantsoen. Daarvoor zoeken we nog een bewoner die de sleutel beheert. In december 2008 komt er een pannakooi, een voetbalplek met een hek eromheen. Door al deze projecten, die met name door de Pechtoldgelden (Budget Sociale Herovering) mogelijk zijn gemaakt, is een sociale samenhang in de wijk ontstaan die niet meer is weg te denken. We zullen er alles aan doen om dit gevoel bij de bewoners vast te houden en ervoor te zorgen dat het project een vervolg krijgt.’

Mevrouw Esman over de verlichting in de Bos- en Beekstraat.

Mevrouw Esman en een andere bewoonster hebben het idee geopperd om verlichting aan te brengen achter de huizen in de Bos- en de Beekstraat. Veel inwoners en vooral de kinderen vonden het maar eng om 's avonds door de gangetjes achter en tussen de huizen te lopen. Voorwaarde van de gemeente was wel

dat een grote meerderheid van de wijk achter de uitvoering van het plan moest staan. De dames zijn op pad gegaan om handtekeningen te verzamelen. Dat is gelukt en de gemeente heeft de plannen uitgevoerd. Er was nog een voorwaarde: de buurt moest meehelpen met het graven van sleuven voor de elektriciteitskabels. Maar daar is de gemeente niet meer op teruggekomen. De bewoners zijn blij met de verlichting.

Herman Webbink - bewoner en woordvoerder van de Primulastraat

'Vorig jaar hebben we een eerste bijeenkomst gehouden in De Koppel met de bewoners van een aantal straten waar een parkeerprobleem speelde. Op de open plek waar vroeger de school was, lag al jaren een stuk grond braak. Een projectontwikkelaar had een plan gelanceerd om op dit terrein garageboxen neer te zetten. De buurt had eigenlijk een beter plan, en stelde de gemeente voor om er parkeerplaatsen aan te leggen. Er is overlegd met de gemeente, politie, Beter Wonen(corporatie) en buurtbewoners. De uitkomst was dat de bewoners 8 meter grond erbij kunnen kopen zodat zij hun auto achter

het huis konden parkeren. Huurders konden in overleg met Beter Wonen ook meedoen met deze parkeermogelijkheid. We kregen als bewoners veel inspraak. Wij hebben een schuttingbouwer uitgenodigd om een offerte te maken, zodat overal dezelfde schuttingen geplaatst zouden kunnen worden. Er was inspraak over de soort stenen, en over de groenvoorziening. Over alle zaken werd onze mening gevraagd en we kregen de ruimte om onze mening te geven. Het is de bedoeling dat we in maart 2009 de eerste schop in de grond steken, en dat in juni 2009 het hele plan klaar is. Het gedoogbeleid van dubbel parkeren in de straten is dan ook afgelopen. De veiligheid in de straten is dan weer terug en de auto's staan dan netjes geparkeerd en uit het zicht.'

Reflectie Fysieke ingrepen en Wijkfonds: speldenprikken of acupunctuur?

Dr. Theo de Bruijn, lector Duurzame Leefomgeving en
drs. Rik Zeeuwen, projectleider Krachtwijken, Saxion

De fysieke kant van stedelijke vernieuwing gaat vaak gepaard met grootschalige ingrepen: sloop van verouderde buurten en daaropvolgende nieuwbouw. Daar is vaak ook alle aanleiding toe. Woningen kunnen bijvoorbeeld te klein zijn of energetisch onder de maat. Zonder aan de noodzaak van grootschalig ingrijpen iets af te doen, is de vraag of daarmee niet soms voorbij wordt gegaan aan de problemen die bewoners zelf ervaren. Almelo bewandelt een andere weg: in nauwe samenwerking met bewoners worden, op straatniveau, kleinschalige fysieke ingrepen gedaan.

In gesprek met Mirjam ten Voorde, als stadsdeelcoördinator, en Evelien van Rijswijk-Hendriks, projectleider Sociale Herovering Almelo de Riet,

valt op dat maatregelen soms heel kleinschalig en eenvoudig zijn. Het gaat bijvoorbeeld om het leggen van witte steentjes in de straatbetegeling

om parkeervakken te markeren, om het plaatsen van een pannakooi in een voorheen verloederd plantsoen of het plaatsen van een extra lantaarnpaal. De vraag kan worden opgeworpen of het dan gaat om slechts speldenprikken in een veel omvangrijkere aanpak of om acupunctuur: gerichte en fijnmazige ingrepen met grotere effecten. Wij neigen naar het laatste. Bewoners inventariseren zelf problemen en oplossingen en nemen ook verantwoordelijkheid bij de uitvoering. Dit laatste is ook een eis vanuit de gemeente: bewoners moeten zelf tijd en soms ook (symbolisch) geld inbrengen. Zonder dat is de gemeente niet bereid om in te grijpen.

Beleidsmakers bij gemeenten en corporaties denken op een ander schaalniveau over wijken en buurten dan bewoners. Het gaat bij beleidsmakers om indicatoren voor veiligheid, voor economische ontwikkeling, voor duurzaamheid, enz. De interesse van bewoners ligt veel dichterbij: zijn of haar eigen woning, de burens en de straat. Dan gaat het bijvoorbeeld niet over de parkeerdruk in een wijk maar om de buurman die zijn auto altijd op het trottoir parkeert. Juist via kleinschalige ingrepen in nauw overleg met bewoners kunnen problemen die bewoners ervaren worden aangepakt. Van belang daarbij is dat op een laag schaalniveau (bijvoorbeeld een straat) wordt gewerkt. De gemeente kan bijvoorbeeld extra parkeerplaatsen aanleggen in een wijk, maar dat garandeert niet dat de betreffende buurman zijn auto daar ook zal neerzetten. Door samen met bewoners heel gericht te kijken naar mogelijke oplossingen wordt veel directer gewerkt aan de oplossing van problemen die die bewoners ervaren.

Is de methode van speldenprikken daarmee hét antwoord op stedelijke problematiek? Die vraag kunnen we eenvoudig beantwoorden: nee. Ten eerste zijn er problemen die niet in overleg met bewoners kunnen worden opgelost. Dan gaat het bijvoorbeeld om criminaliteit en prostitutie. Hier ligt een duidelijk primaat bij de overheid om in te grijpen. Het is juist ongewenst dat de aanpak van dit soort problemen in samenwerking en de verantwoordelijkheid van bewoners gebeurt. Ten tweede betekent kleinschalig ingrijpen niet dat er geen groter kader bestaat of nodig is. Het

gaat immers niet alleen om de foutgeparkeerde auto of de groep jongeren die door een plantsoen scheurt op scooters. Die jongeren zitten wellicht in een kansarme situatie: afkomstig uit een sociaal-zwakkere omgeving, weinig opleiding, geen werk. Een pannakooi in een plantsoen draagt wellicht bij aan het vinden van een andere wijze van tijdsbesteding in het plantsoen (voetballen in plaats van crossen), maar lost hun problemen niet wezenlijk op. Naast fysieke acupunctuur is er daarom ook sociale acupunctuur nodig. Behalve programma's op een hogerschaalniveau (gemeente of zelfs rijk) om de oorzaken aan te pakken is het belangrijk om te zoeken naar oplossingen voor problemen op individueel niveau. Ten derde staat of valt het succes met de medewerking door bewoners. Situaties kunnen zich voordoen waarin een participatieve aanpak kansloos is. Ook door de betrokkenen in Almelo is ervaren dat bewoners soms, door allerlei oorzaken, in beginsel negatief staan ten opzichte van de overheid en de gemeente in het bijzonder. Het is een illusie om te denken dat via praten en het zoeken naar gemeenschappelijke oplossingen weerstand altijd doorbroken zal worden. Daarnaast is het goed te beseffen dat mensen eerst hun eigen leven op orde moeten hebben voordat ze open staan voor problemen buiten de deur.

De prikken, zoals het kleinschalig ingrijpen wordt genoemd, zijn naar ons idee een welkome aanvulling in stedelijke vernieuwing. Door heel gericht een door bewoners ervaren probleem aan te pakken, kan vertrouwen ontstaan. De ingang

via fysiek lijkt daarbij ook kansrijk. Bewoners benoemen vaak concrete fysieke problemen wanneer hen gevraagd wordt welke prioriteiten er zijn. Door een snelle aanpak daarvan, ontstaat vertrouwen. Bewoners leren daarbij ook weer de eigen verantwoordelijkheid voor hun eigen woonomgeving in te vullen. Bovendien worden soms oplossingen gevonden die niet door de gemeente zelf zouden zijn bedacht. Bewoners bezitten veel detailkennis die beleidsmakers bijna per definitie niet hebben. De prikken zijn daarmee een nuttige, of zelfs noodzakelijke aanvulling op andere strategieën. Dat deze andere strategieën (gemeentelijke sociale programma's, grootschalige sloop/herbouw) ook nodig zijn, staat wat ons betreft buiten kijf.

Slotbeschouwing

Sociale Herovering en publieke verantwoording

Dr. Marcel Hoogenboom, Universiteit van Utrecht

Het project Sociale Herovering, waarvan we vandaag de Almelose variant hebben besproken, vormt naar mijn opvatting een belangrijk keerpunt in het welzijnsbeleid in Nederland (1). Het project is niet alleen een uiting van een hernieuwde aandacht - en extra geld - voor welzijn in het algemeen, het project duidt ook op een terugkeer naar een bepaalde methode van welzijnswerk. Het is een terugkeer naar kleinschalige initiatieven, laagdrempelige projecten en naar maatwerk. Maar het project geeft vooral blijk van een hernieuwd vertrouwen in professionals, die de vrijheid wordt

gelaten om geld daar in te zetten en initiatieven daar te nemen waar zij naar het oordeel van deze professionals het meeste nodig zijn.

Deze vorm van welzijnswerk heeft in Nederland in de afgelopen decennia een kwijnend bestaan geleid, terwijl het daarvóór een tamelijk dominante vorm van sociaal beleid was. In de hoogtijdagen van dit type welzijnswerk - in de jaren vijftig, zestig en zeventig van de vorige eeuw - had vrijwel iedere buurt of wijk zijn eigen opbouwwerker. Deze opbouwwerker onder-

steunde de buurtbewoners bij het oplossen van individuele en gezamenlijke problemen, en bij het organiseren van allerlei activiteiten gericht op de leefbaarheid in de buurt of wijk. Bij dit ondersteunende werk genoten de buurtwerkers een grote mate van vrijheid, ook al omdat zij veelal geen ambtenaren waren, maar representanten van particuliere verzuilde organisaties. Hoewel deze organisaties in toenemende mate door de overheid werden gesubsidieerd, hoefden zij nauwelijks verantwoording over hun werk af te leggen: zij stippelden grotendeels hun eigen

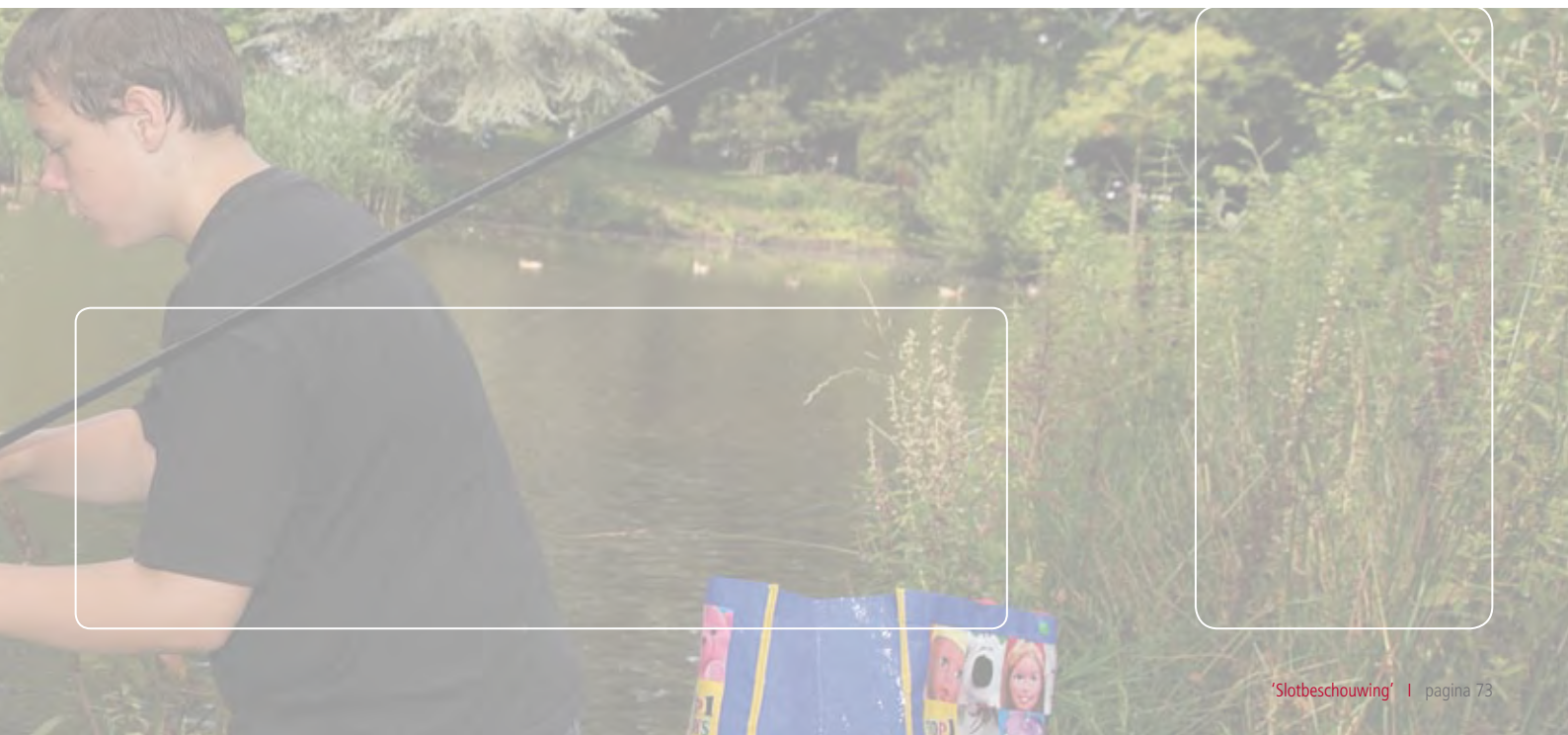

koers uit, en bepaalden in overleg met individuele burgers wat het beste voor de buurt of wijk was. Veel van dit type laagdrempelig welzijnswerk werd in de jaren tachtig en negentig wegbezuinigd of verregaand gereorganiseerd. Het buurthuis werd gesloten en de buurtwerker ontslagen of, als hij of zij geluk had, ondergebracht bij een gemeentelijke of provinciale welzijnsdienst. Tegelijkertijd werd het lokale maatwerk vervangen door grootschalige projecten met even ambitieuze als vage doelen, zoals 'sociale vernieuwing', of het vergroten van 'de sociale cohesie' of 'de sociale infrastructuur'. Hoewel in deze 'grote projecten' veel mankracht, geld én papierwerk werd gestoken, waren de resultaten van alle inspanningen op zijn zachts 'onduidelijk' te noemen. Maar met het project Sociale Herovering lijkt de

oude vorm van welzijnswerk dus terug te komen, deze terugkeer is naar mijn opvatting toe te juichen. Als de 'grote projecten' van de afgelopen twintig jaar ons namelijk iets hebben geleerd, dan is dat wel dat de sociale problemen in de huidige wijken en buurten zich niet laten vangen in algemene analyses en laten oplossen met algemene beleidsinstrumenten. Door de verregaande individualisering en multi-culturalisering van de afgelopen decennia zijn niet alleen de buurten en wijken ingewikkelder en diverser geworden, maar ook de problemen waarmee zij te kampen hebben. In het project Sociale Herovering wordt deze diversiteit erkend door professionals toe te staan het welzijnsbeleid op de buurt of wijk toe te snijden en op zoek te gaan naar onconventionele oplossingen als dat nodig is.

De terugkeer naar oude vormen van welzijnswerk juich ik dus toe, maar zie ik één groot gevaar, dat al die prachtige projecten die vandaag aan de orde zijn gekomen, uiteindelijk de das om kan doen. Dit gevaar is dat er niet van de ervaringen van het oude welzijnswerk wordt geleerd en dan vooral van de factoren die aan de ontmanteling daarvan in de jaren tachtig en negentig van de vorige eeuw ten grondslag lagen. Ik zal dit toelichten.

Tijdens de landelijke conferentie over het project Sociale Herovering in Leeuwarden in mei vorig jaar, sprak inmiddels oud-minister Ella Vogelaar in een toespraak grote waardering uit voor de initiatieven die in het kader van dit project in twaalf Nederlandse steden zijn ontplooid. Terecht roemde Vogelaar de inzet en inventiviteit van de

uitvoerders, en het doorzettingsvermogen van de burgers die aan de projecten deelnamen. De minister waarschuwde haar gehoor echter ook voor een bedreiging die naar haar opvatting bij al de projecten op de loer ligt, namelijk – en ik citeer - dat de projecten ‘overwoekerd raken door allerlei ingewikkelde procedureregels en bedolven worden onder het papier. Als er iets is dat de burgers afschrikt’, aldus Vogelaar, ‘dan is het bureaucratische rompslomp en administratief gedoe.’

Deze waarschuwing van de minister lijkt op het eerste gezicht wellicht sympathiek, maar ik ben van mening dat Vogelaar met deze uitspraak een signaal gaf dat zij nou juist niet had moeten geven, en wel om twee redenen. Allereerst gaf de minister met deze uitspraak naar mijn opvatting

blijk van een zekere minachting voor de spelregels die wij in onze democratische samenleving hebben afgesproken. De ‘bureaucratische rompslomp en het administratief gedoe’ waarvan de oud-minister sprak maken onderdeel uit van verantwoordingsprocedures waaraan in een democratische samenleving, als het goed is, iedere bestuurder en ambtsdrager is onderworpen. Juist in een samenleving waarin burgers mondiger zijn dan ooit is het belangrijk dat ambtsdragers uitleggen wat zij precies doen, en laten zien wat de effectiviteit is van de maatregelen die uit algemene middelen worden bekostigd.

Maar misschien wel vervelender aan de uitspraak van Vogelaar is dat ze de uitvoerders van de diverse projecten ermee op het verkeerde been

heeft gezet, door te suggereren dat zij zich over de publieke verantwoording van hun initiatieven niet al te druk hoeven te maken. Het is echter uiterst naïef om te denken dat de projecten zonder gedegen publieke verantwoording op wat langere termijn kunnen overleven.

Zoals gezegd kunnen de Sociale Heroveringsprojecten worden beschouwd als de erfgenamen van het twintigste-eeuwse welzijnswerk. Dit welzijnswerk werd, zoals ik heb toegelicht, grotendeels uitgevoerd door particuliere organisaties die, ondanks het feit dat zij soms zwaar werden gesubsidieerd, nauwelijks verantwoording hoefden af te leggen over het werk dat zij verrichtten. Dit aanvankelijke voordeel sloeg echter om in een nadeel toen de overheid in de

jaren tachtig moest bezuinigen. Op de sceptische vragen naar het nut van hun werk hadden de welzijnswerkers meestal geen antwoord, omdat ze nooit waren gedwongen hun initiatieven echt te verantwoorden, en nooit hadden geleerd om aannemelijk te maken dat hun projecten daadwerkelijk een bijdrage leverden aan het welzijn in de buurten en wijken.

Kortom, na de terechte euforie over de successen van de Sociale Herovering, is nu de tijd aangebroken voor bezinning op de toekomst van de projecten, en dan vooral op de wijze waarop de besteding van gemeenschapsgelden aan de burgers kan worden verantwoord. Dit wil niet zeggen dat de projecten worden ingesnoerd in een keurslijf van monitoring, benchmarking en

prestatiecontracten. Maar het betekent wel dat goed wordt nagedacht over nieuwe manieren waarmee aannemelijk kan worden gemaakt dat de Sociale-Heroveringsprojecten ook echt werken. Het zou prachtig zijn als de professionals van de Sociale Herovering bij het nadenken over deze publieke verantwoording net zoveel inzet en creativiteit aan de dag zouden kunnen leggen als bij het bedenken en het uitvoeren van de projecten zelf.

1 Gesproken column - Miniconferentie Almelo De Riet, 11 maart 2009.

